

חמש עשרה נשים

ומניין שני בא, כדי למעוטי שיטתו דרב אפי, הסובר ש"איילונית", שאינה מסוגלת להוליד, והיא עצמה אינה מתיבמת, פוטרת אף את צורתה מן הייבום ומין החלטתה.

ובאה המשנה לשולץ זאת.

וממשיכה הגمراה לבאר:

ולרב ולרב אפי, המוסיפים צרת סוטה וצורת איילונית, המניין בירושא של המשנה והמנין בסיפה — **למעוטי מאי**, מה בא כל אחד מהם למעט?

ורעונה הגمراה:

אי סבירא להו לרב ורב אפי דחידי, האחד את שיטת השוני, יש לומר שבאים שני המנינים למעט:

חדא, האחד בא — **למעוטי צרת ממאנת** ביבם.

שם נפלה לפני היבם יבמה קטנה, שהשיותה אמה ואחיה, ואין נשואיה אלא מדרבנן, ומיאנה הקטנה נשואית בעלה לאחר שנפלה לפני היבם, הרי גם גם צורתה אסורים ביבום [מגוזרת חכמים, וכפי שיתבהיר בפרק זה], אך הן מחוויות בחלוקת ההחלטה.

זה בא המשנה למעט, שצורת ממאנת אינה כשר צרת ערוה, אלא היא חייבת בחלוקת ההחלטה.

לא מצינו ממציאות שכזאת. אך היא תיתכן במקרה, שאינו חולץ מפני כבודו, אך יתכן שמצוות יבום תנגה בו.

ומשנין: משנתנו — בשיטת **אבא שאל** **היא**.

דאמר: **מצוות חיליצה** — קורמת **מצוות ייבום**.

שלדעתו, היהת ואם מכון היבם לכנוס את יבמותו לשם נוי או לשם אישות, ולא מכון לשם מצות ייבום, הרי זה כפוגע בעורות אשת אה, ולכן מוטב לו שיחלו.

ולכן הקדים התנא את מצות חיליצה למצות ייבום.

ועתה מבארת הגمراה, מה בא התנא ללמד במנותו את מניין חמיש עשרה הנשים בתחילת המשנה, ומה הוא בא ללמד באמרו בסוף הרשימה "הרוי אלו", שבכך הרי זה כאילו הוא חוזר ומונה אותן, ומדגיש, כי זהו המניין, ואין עלייו תוספת:

מנינה דרישא, "חמש עשרה נשים" — **למעוטי מאי הוא בא?**

ובכן **מנינה דעתפה**, "הרוי אלו" — **למעוטי מאי הוא בא?**

ג-ב מניין אחד בא **למעוטי שיטתו דרב**, הסובר שם זינתה אשה תחת בעלה, שהיא עצמה אינה מתיבמת, הרי אף צורתה, הנקראת "צרת סוטה", פוטרה מן הייבום ומין ההחלטה.

ובאה המשנה למעט, ולשלול את דבריו.

ליבום, ודבר פשוט הוא.

וכתיב התוס' יו"ט [בפרק שני במסכת סנהדרין] שאין זה כלל שאלת העולה לחיליצה אינה עולה לייבום, אלא שבאופן רגיל